

CENTRE DE PRODUCCIÓ ARTÍSTICA I CULTURAL PALO ALTO.

NOVA ETAPA 2019-2033.

Octubre 2018.

Després de 20 anys de concessió privada del complex Palo Alto, l'Ajuntament de Barcelona assumeix la direcció global del Centre de Producció Artística i Cultural Palo Alto, establint un Programa per el període 2019-2033, fixant els paràmetres per una sostenibilitat econòmica del mateix, estructurant nous òrgans de governança i designant una gestió municipal pel conjunt del Centre.

1. Programa del Centre de producció Artística i Cultural Palo Alto 2019-2033.

Consolidació de Palo Alto com a Centre Artístic i Cultural.

D'ençà de la posada en marxa de la concessió privada del complex Palo Alto fins a l'actualitat el seu entorn urbà i cultural ha viscut una important transformació. En aquests vint anys, el Districte de Sant Martí ha vist arribar un gran nombre de projectes, públics i privats, vinculats a les indústries creatives i a la cultura. La posada en marxa del Disseny Hub a la plaça de les Glòries, però també la ubicació de noves fàbriques i espais de creació com Hangar, La Escocesa i la Sala Beckett, la instal·lació de la seu de diverses escoles de disseny al barri, així com l'arribada d'empreses del sector editorial i audiovisual, han configurat un entorn urbà i cultural d'alta densitat. Sembla lògic pensar que la consolidació de Palo Alto com a Centre Artístic i Cultural dependrà de la seva adequació a la nova realitat de l'entorn.

La nova etapa de Palo Alto es defineix per la consolidació del Centre de Producció Artística i Cultural i la confluència de quatre agents impulsors: les empreses en residència temporal o empreses "tractor", els projectes participants de la incubadora d'empreses, les entitats de barri o ciutat amb projectes a l'espai de creació i l'Ajuntament de Barcelona.

Serà aquesta sinergia entre professionals, artistes, tècnics de l'administració, empreses, entitats, institució, la que anirà configurant la nova manera d'enfortir el que volem que sigui la nova etapa del Centre Artístic i Cultural Palo Alto referent de ciutat i instrument cultural de la vida del barri. Aquest nou escenari estableix un sistema de comunitat d'actors en el que cada un aporta segons la seva identitat: empreses en residència, empreses en incubadora i entitats en espai de creació.

El programa d'aquesta nova etapa es construirà a partir de quatre eixos:

- a) Residència temporal per a projectes "tractor" i incubadora d'empreses del sector del disseny i la creació.**
- b) Espai de creació artística i cultural.**
- c) Programa d'activitats obert al barri.**
- d) Preservació del patrimoni industrial i manteniment del seu ecosistema ecològic.**

a) Residència temporal per a projectes “tractor” i incubadora d’empreses del sector del disseny i la creació.

L’Ajuntament de Barcelona, després d’haver valorat l’experiència d’aquests 20 anys de concessió, considera que l’establiment d’un nombre significatiu d’empreses i professionals de l’àmbit de la creació i la cultura en aquest complex fabril ha permès no tan sols preservar el patrimoni industrial, com era un dels objectius prioritaris de la concessió, sinó arribar a configurar el que tan sols era un enunciat, crear un Centre de Producció Artística i Cultural.

Es en aquest sentit que es considera primordial continuar amb la presència d’empreses del disseny i la creació de la ciutat, establint dos condicionaments: que exerceixin una funció “tractora” respecte als projectes de la incubadora d’empreses, i que el seu nombre estigui limitat a l’ocupació aproximada d’una tercera part del sostre edificable de Palo Alto. Un total màxim del 30% del sostre total construït, 2.100m².

L’estada en residència de les empreses tractor serà per un màxim de cinc anys, que podrà ampliar-se en 2 anys i mig, d’acord amb l’informe positiu de la Comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes. Excepcionalment, es podrà optar a una nova ampliació de fins a 2 anys i mig, si així ho dictamina l’esmentada comissió, valorant la seva valuosa aportació per la consolidació del Centre Artístic i Cultural Palo Alto.

Seguint amb la dinàmica exitosa de creació de viviers d’empresa per part de l’Ajuntament de Barcelona i atès que en els inicis de Palo Alto al 1998 podríem considerar que la seva composició era molt pròxima a aquest concepte, es vol que en aquesta nova fase es destini un 15% del sostre construït (uns 1.050m²) a la generació d’una incubadora empresarial que es regirà d’acord amb els paràmetres que Barcelona Activa aplica a nivell de ciutat. Atès que existeixen naus que ja disposen d’altells, aquests seran utilitzats per tal de fer possible que s’acompleixin les necessitats del programa funcional d’incubadora d’empreses.

Els projectes en incubadora seran seleccionats en base a un procés concursal que administrerà la Comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes. Els projectes seleccionats disposaran d’un màxim de tres anys d’estada amb règim de lloguer i comptaran en serveis associats. Els projectes seleccionats per estar-hi a la incubadora, hauran d’incorporar a la seva creativitat i innovació, elements de retorn social i cultural al Districte i la ciutat.

La residència temporal per a empreses “tractor” i la incubadora de projectes empresarials que ocuparà en total un màxim del 45% del sostre construït del complex, serà objecte de concessió administrativa, mitjançant concurs públic, i tindrà una durada de 15 anys amb possibilitat d’una prorroga de 5 anys.

b) Espai de creació artística i cultural.

El procés participatiu per a la definició d'usos veïnals de Palo Alto, desenvolupat al llarg dels mesos de desembre del 2017 al maig del 2018 ha fixat la necessitat de destinar una part significativa del complex Palo Alto als projectes culturals veïnals/comunitaris que es generen al seu entorn. Existint una clara coincidència en identificar tres espais: Espai de trobada, espai de producció i exposició cultural i artística i Espai per a tallers, activitats i reunions.

Es destinarà en una primera fase, per el desenvolupament de projectes artístics i culturals dels barris del Districte o d'altres de la ciutat un total del 35% del total del sostre construït, aproximadament uns 2.450m². Palo Alto serà el lloc d'acollida d'aquells projectes que incorporin retorn social i cultural al propi complex i a l'entorn de Sant Martí, procurant establir sinergies prioritàriament amb les tres fàbriques de creació: Hangar, La Escocesa i Sala Becket.

Mitjançant convocatòria oberta s'acolliran projectes en residència (temps determinat d'acord amb la convocatòria i projecte) i estades de llarga durada d'acord amb l'establiment d'un procediment de conveni que contemplarà l'aportació de lloguer/cànon.

L'Ajuntament de Barcelona presentarà a l'aprovació del Consell Rector, al llarg dels primers sis mesos de la nova etapa, una proposta de criteris per a la selecció dels projectes de creació artística i cultural.

c) Programa d'activitats obert al barri.

La nova etapa del Centre artístic i cultural Palo Alto comptarà amb tres motors d'activitat, les empreses "tractor", la incubadora d'empreses i l'espai de creació. Fruit de la seva necessària i volguda interacció s'anirà definir un programa d'activitats conjunt adreçat als barris del districte de Sant Martí al voltant de la **-creació, cultura, sostenibilitat ambiental i empresa-..**

Aquesta realitat conjunta es desenvoluparà on els actors considerin més oportú, i en qualsevol cas, el complex disposarà d'un 10% del seu espai construït (700m²) a serveis auxiliars: sala polivalent (Nau F), sala d'actes (Nau O) i el propi servei de cantina (Nau K).

d) Preservació del patrimoni industrial i manteniment del seu ecosistema ecològic.

Els dos informes realitzats per la Direcció de Patrimoni arquitectònic referit al nivell de conservació de l'antic complex fabril "Gal i Puigsech" destaquen l'acurada intervenció de conservació que s'ha realitzat al llarg d'aquests darrers 20 anys sobre el conjunt de naus, al temps que destaquen la generació d'un importantíssim patrimoni ecològic que els actuals ocupants van decidir crear del no res. És evident que aquesta nova etapa haurà d'aprofundir en el manteniment i sobretot la rehabilitació d'aquest doble patrimoni.

Serà el temps de l'accessibilitat, de l'estalvi energètic, de l'increment de la seguretat a les antigues construccions i la retirada dels encara existents restes de fibrociment.

Durant aquesta nova etapa de 15 anys de concessió 2019-2033, s'establirà una inversió mínima anual per part de la concessionària de 100.000€ , el que representa un total de 1.500.000€ al llarg de la concessió (sense valorar el període de possible pròrroga).

Aquesta aportació de la concessionària serà distribuïda en un 60% en els espais propis ocupats per les empreses tractor i la incubadora d'empreses i el 40% restant serà aportat per al conjunt de les inversions del complex fabril.

D'acord amb en aquests percentatges de distribució adreçats a la millora i rehabilitació del conjunt dels 7.000m² de sostre edificat de Palo Alto, serà el Consell Rector a proposta de la concessionària i de l'oficina tècnica de gestió el que aprovarà el pla d'inversions anual.

2.Sostenibilitat econòmica.

El posicionament municipal és mantenir la sostenibilitat econòmica que ha orientat Palo Alto des dels seus inicis, entenenent que la nova etapa requereix un nou marc econòmic que permeti seguir amb el manteniment i rehabilitació del complex fabril i permeti encabir una incubadora de projectes empresarials adreçats al món del disseny i un nou espai de creació adreçat a projectes artístics i culturals de barri i ciutat.

És aquesta rellevància de servei públic, el que comporta una reducció de la presència d'empreses en lloguer i el condicionament a empreses amb funció "tractora" respecte la incubadora d'empreses i l'espai de creació.

- El concessionari ocuparà un màxim aproximat del 45% del sostre construït, amb les empreses "tractora" en residència i la incubadora d'empreses, i assumirà el 45% de la despesa corrent del conjunt del Centre Artístic i Cultural Palo.
- El concessionari assumirà un mínim de 100.000€/any en millora i rehabilitació del conjunt. Aquest import es distribuirà en un 60% per a les actuacions en els espais ocupats pel concessionari (mínim de 60.000€/any) i el 40% restant al conjunt del Centre (mínim de 40.000€/any).
- El concessionari liquidarà anualment el cànon corresponent a la concessió administrativa.
- L'Ajuntament de Barcelona, com a gestor del 55% del sostre construït, assumirà el 55% de la despesa corrent.
- L'Ajuntament de Barcelona, aprovarà anualment l'aportació municipal a les inversions del conjunt fabril, que es sumarà a la xifra anual aportada per la concessionària (mínim de 40.000€/any).

Quadre d'inversió i despesa corrent anual.

Inversió per part de la concessionària Període actual 2019-2033 (aportació total mínima de 1.500.000€)	100.000€
Inversió per part de l'Ajuntament de Barcelona	Segons aprovació de pressupost anual
Despesa corrent	210.000€
manteniment de zones comunes	50.000€
jardineria	70.000€
seguretat	90.000€

3. Una nova governança.

Es dibuixa un sistema de governança que sigui fàcilment reconeixible i operatiu. Es crearà un Consell Rector i una comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes.

- **Consell Rector.** És el màxim òrgan de direcció i representació. Dirigirà l'estratègia del Centre de Producció Artística i Cultural de Palo Alto. Aprovarà el programa anual, el pressupost anual i el pla d'inversions anual i a llarg termini. Serà l'òrgan que ratificarà els processos de selecció i avaluació de la Comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes.

Estarà presidit per el/la Regidor/a del Districte de Sant Martí, formaran part cinc membres en representació de l'Ajuntament de Barcelona, dos per la concessionària, dos per les entitats de l'espai de creació i un representant de la FAVB.

Per part de l'Ajuntament assistirà un membre per la gerència d'Ecologia Urbana, un per la Direcció de Patrimoni, un per l'ICUB, un per Barcelona Activa i un per part del Districte de Sant Martí.

Comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes. Serà l'òrgan que s'encarregarà de seleccionar els projectes que hauran de nodrir els projectes empresarials que s'instal·laran a la incubadora i els projectes d'entitats que ocuparan l'espai de creació.

Aquesta comissió tècnica estarà formada per 11 professionals, 6 tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, procedents de Barcelona Activa, de l'ICUB i del Districte, i 5 professionals de la ciutat amb reconeguda vàlua amb l'àmbit del disseny i la creativitat.

Els seus dictàmens i informes seran presentats al Consell Rector per a la seva aprovació.

4. Gestió del Centre Artístic i Cultural Palo Alto.

Oficina tècnica de gestió. Estarà formada per un director/a del Centre de Producció Artística i Cultural de Palo Alto, designat per l'Ajuntament de Barcelona, i comptarà amb els serveis de suport d'una gestoria externa. Les seves funcions seran la gestió del complex a tres nivells:

- a) Coordinació amb la concessionària i els representants de l'espai de creació, respecte al funcionament diari de tot el Centre Artístic i Cultural.
- b) Coordinació amb la concessionària i els representants de l'espai de creació per la concreció del Programa d'activitats de -creació, cultura, sostenibilitat ambiental, empresa i barri-
- c) Elaboració del pressupost de despesa anual i d'inversions, per a la seva aprovació per part del Consell Rector.
- d) Gestió diària, en especial cura dels contractes de manteniment, jardineria i seguretat.

- e) Explotació dels serveis auxiliars: contracte de la cantina i lloguer de les sales d'actes i polivalent.
- f) Pla d'execució de les inversions aprovades pel Consell Rector.

Establiment període de transició : primers 12 a 18 mesos de la nova etapa.

És important fixar aquest període de transició perquè no estem davant un projecte de continuïtat o de nova creació, es tracte de configurar una nova etapa on forçosament (d'acord amb l'establert per l'anterior concessió ja finalitzada i l'actual procés concursal), es redueix l'espai ocupat per empreses (atenent a la condició d'equipament públic que té tot el complex fabril) i es desconeix quina serà la composició de la nova concessionària. Al temps que es volentat de l'Ajuntament de Barcelona incorporar nous requisits a la concessió (incorporació d'una incubadora d'empreses) i afegir noves activitats i actors al Centre artístic i Cultural Palo Alto, és el cas de l'espai de creació on s'incorporaran projectes d'entitats de l'entorn proper, el barri, i també d'àmbit de ciutat.

Entenen que els requisits de la nova concessió consta de dues parts: la implantació d'una residència d'empreses amb projectes "tractor" i la d'una incubadora d'empreses. Es disposarà dels primers 12 mesos per realitzar tots els moviments necessaris que permetin transitar de la concessió ja finalitzada a la nova configuració de residència d'empreses "tractor". Es facilitarà un període de fins a 18 mesos, per haver implantat el model d'incubadora d'empreses fixat per Barcelona Activa, realitzat el procés concursal de selecció dels projectes empresarials i finalitzat els tràmits de primera ocupació.

L'espai de creació requerirà d'un mínim condicionament de les naus actualment utilitzades per altres funcions i requisits, i per tant, farà necessari el disposar del corresponent pressupost per realitzar les adequacions necessàries. L'Ajuntament estima que serà al llarg dels primers 12 mesos que anirà agafant forma els diferents espais/tallers de creació.

El 10% del sostre construït que l'Ajuntament es reserva per a una futura fase de desenvolupament del Centre Artístic i Cultural. Serà utilitzat en aquest temps de transició per realitzar els moviments d'adequació que es considerin necessaris, a fi i efecte, de facilitar les sortides o moviments dels anteriors ocupants i procedir a les respectives futures acomodacions.

Serà al llarg dels primers sis mesos que es constituïran els dos òrgans de la nova governança: el Consell Rector i la comissió tècnica de selecció i avaluació de projectes.

Tan bon punt es disposi del corresponent pressupost, es crearà l'oficina tècnica de gestió. Mentre això no sigui possible pressupostàriament, l'Ajuntament assignarà una persona a realitzar aquestes primeres funcions de direcció tècnica i coordinació dels diferents operadors del complex.

Distribució d'espais.

Objecte de la nova concessió 2019-2033 (3226m² / 46% del total de sostre construït):

Nau B- 990m² (en dues plantes), Nau C- 222m², Nau D- 194m², Nau E2- 340m² (planta baixa i planta primera), Nau G- 438m², Nau H- 698m², Nau I- 344m².

Gestió directa per part de l'Ajuntament de Barcelona (3698m² / 54% del total de sostre construït):

Nau A- 862m², Nau E1- 1.347m² i comunicació amb planta tercera de la Nau E2- 170m² (planta tercera), Nau F- 456m², Nau J- 204m², Nau K- 192m² (concessió administrativa del servei auxiliar de cantina), Nau M- 102m², Nau N- 118m², Nau O- 118m², Nau P- 129m².

PALO ALTO, Centre de producció artística i cultural: esquema funcional.

De la concessió de 1998 – 2018 a la nova etapa 2018 - 2033

Concessió 1998 – 2018	Situació abril – 2018 (finalització concessió)	Proposta de criteris per a la redacció del plec tècnic-administratiu per a la nova concessió (desembre 2017)	Criteris per a la redacció del plec tècnic: nova etapa (2018 – 2033)
100 % Fundació Privada Centre de Producció Artística i Cultural Palo Alto	80 – 85 % Ocupació empreses	30 % Residència temporal per a empreses “tractor”	<p>Concessió administrativa</p> <p>30 % Residència temporal per a empreses” tractor”</p>
		15 % Viver de projectes empresarials en l'àmbit del disseny i cultura	15 % Incubadora d'empreses del sector del disseny i la creació
		15 % Projectes comunitaris/associatius d'art i cultura de Districte/barri	<p>Gestió municipal</p> <p>35 % Projectes comunitaris/associatius d'art i cultura de Districte/barri</p>
		25 % Casa Taller (exclòs de la concessió)	10 % reserva per a futur
	15 % Serveis Auxiliars	15 % Serveis Auxiliars	10 % Serveis Auxiliars

PALO ALTO, Centre de producció artística i cultural: esquema funcional.

Governança i gestió

De la concessió de 1998 – 2018 a la nova etapa 2018 - 2033

Concessió 1998 – 2018	Nova etapa 2018 – 2033
<p data-bbox="225 589 504 618">Comissió de seguiment</p> <hr/> <p data-bbox="225 824 703 887">Composició: Ajuntament de Barcelona i concessionaris</p>	<p data-bbox="831 589 1046 618">Òrgans de govern</p> <hr/> <p data-bbox="831 696 1331 831">Consell Rector: Composició: Ajuntament de Barcelona, concessionaris i teixit associatiu de barri i ciutat</p> <hr/> <p data-bbox="831 916 1369 1014">Comissió tècnica de selecció i avaluació: òrgan de caire tècnic que emet informes per al Consell Rector</p>
<p data-bbox="225 1131 544 1160">Òrgan de gestió del centre</p> <hr/> <p data-bbox="225 1240 568 1270">El propi de la concessionària</p>	<p data-bbox="831 1131 1161 1160">Òrgans de gestió del centre</p> <hr/> <p data-bbox="831 1240 1126 1303">Oficina tècnica de gestió Direcció municipal</p>